

Brusel 1. června 2016
(OR. en)

9640/16

JEUN 41
EDUC 217
SPORT 24
CULT 51
EMPL 252
JAI 499
FREMP 94

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	30. května 2016
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	9041/16 JEUN 35 EDUC 145 SPORT 20 CULT 43 EMPL 161 JAI 393 FREMP 84
Předmět:	Úloha odvětví mládeže v integrovaném a meziodvětvovém přístupu k předcházení násilné radikalizaci mladých lidí a boji proti ní – závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě (30. května 2016)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o úloze odvětví mládeže v integrovaném a meziodvětvovém přístupu k předcházení násilné radikalizaci mladých lidí a boji proti ní, které Rada přijala na svém 3471. zasedání konaném ve dnech 30. a 31. května 2016.

**Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o úloze
odvětví mládeže v integrovaném a meziodvětvovém přístupu k předcházení
násilné radikalizaci mladých lidí a boji proti ní**

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ,

PŘIPOMÍNÁJÍCE:

1. politické souvislosti této problematiky, které jsou uvedeny v příloze těchto závěrů,

UZNÁVAJÍCE, ŽE:

2. mladí lidé a jejich hodnoty a postoje, jakož i dovednosti a kompetence představují pro naše společnosti velký potenciál. Vzhledem k neustálým změnám a společenským a hospodářským výzvám nabývají stále více na významu otázky sdílení demokratických hodnot, sociálního začleňování mladých lidí a aktivního občanství;
3. nedávné teroristické útoky spáchané v Belgii, ve Francii a v Dánsku a obdobné hrůzné činy, ke kterým v minulosti došlo na evropském kontinentu, jakož i nárůst případů nenávistných projevů a trestných činů spáchaných z nenávisti¹ a rostoucí propaganda a násilná xenofobie v Evropě ukazují, že je naléhavě nutné, aby všechny složky společnosti, včetně odvětví mládeže, přispěly k boji proti násilné radikalizaci², k zachování sociální stability a pozitivního a bezpečného prostředí, ve kterém mohou mladí lidé vyrůstat;

¹ Zvláštní průzkum Eurobarometru 437 (2015) zaměřený na diskriminaci v EU v roce 2015. Agentura pro základní práva (FRA) (2012): Zviditelnění trestných činů páchaných z nenávisti v EU

² Násilná radikalizace je komplexní problematika, pro niž neexistuje jednotná definice. V tomto kontextu se *násilnou* radikalizací rozumí proces, kdy jednotlivec akceptuje použití násilí k dosažení politických, ideologických či náboženských cílů, včetně násilného extremismu a terorismu. Je třeba vzít v úvahu, že radikalizace nemusí nutně vést k násilnému extremismu či terorismu a radikální projevy nemusí být jako takové problematické.

4. zatímco boj proti násilné radikalizaci je nutné vést a řešit na několika frontách, je zásadně důležité rozpoznávat hrozby a nebezpečí, které tento jev představuje pro mladé lidi, předcházet jim a reagovat na ně pomocí včasných a účinných intervenčních opatření a zároveň respektovat kulturní rozmanitost mladých lidí;
5. proces rozvoje identity může být ovlivněn řadou faktorů, jako je rodinné prostředí vyznačující se mnoha problémy, vrstevníci, internet a sociální média, politické prostředí a postavení skupin mladých lidí ve společnosti, které často čelí diskriminaci, ponižování, vyloučení a nespravedlnosti, potýkají se s nedostatečnou perspektivou a trpí pocity frustrace, což případně může vést k násilné radikalizaci;
6. rodiče, sourozenci, vrstevníci a další příslušní aktéři³ mají klíčový význam pro podporu pozitivního rozvoje identity. Tento rozvoj může mimo jiné zahrnovat mezikulturní povědomí a úctu vůči druhým, aktivní účast ve společnosti, ale i aspekty související s duchovním životem, náboženstvím nebo přesvědčením a jeho součástí je rovněž posilování pocitu sounáležitosti, který je nezbytný jako protiváha informací a extremistických idejí, jimž mohou být mladí lidé vystaveni;
7. mladé lidi je třeba vybízet k sebereflexi, k tomu, aby v sobě rozvíjeli empatii, učili se kritickému myšlení, jak žít s problémy a nejistotami a jak zvládat situace a emoce, které jsou jim nepříjemné, aby se tak stali odolnějšími, a jak udržovat konstruktivní vztahy napříč sociálními skupinami;
8. mladí lidé musí mít povědomí o demokracii, rovnosti, respektování lidské důstojnosti, lidských právech, pluralismu a rozmanitosti a tyto koncepty chápat, jakož i být vybaveni mediální a informační gramotností. Přispěje se tím ke kritickému myšlení, vytvoření povědomí a znalostí o tom, jak násilné extremistické skupiny mohou zkreslovat a využívat informace za účelem šíření propagandy;

³ Například učitelé, vysokoškolští pedagogové, sociální pracovníci, pracovníci s mládeží, zdravotníci, dobrovolníci, sousedé, sportovní trenéři, náboženští a neformální vůdci, příslušníci místních policíí.

9. opatření zaměřená na předcházení násilné radikalizaci by neměla vést ke stigmatizaci a diskriminaci určitých skupin mladých lidí nebo ke xenofobii vůči těmto skupinám,

ZDŮRAZŇUJÍ, ŽE:

10. práce s mládeží představuje dostupnou a podpůrnou službu, metodu a nástroj, jejichž cílem je rozvoj pozitivní identity všech mladých lidí prostřednictvím vytvoření neformálního a informálního prostředí pro rozvoj hodnot, dovedností, kompetencí, nadání a otevřených postojů, což mladým lidem rovněž umožní rozpoznávat a zvládat rizika, s nimiž se pravděpodobně setkají, včetně násilné radikalizace;
11. práce s mládeží je založena na širokém a komplexním přístupu, na aktivním zapojení mladých lidí a na spolupráci s jednotlivci i skupinami mladých lidí s cílem nalézt odpovědi na jejich otázky a řešení jejich problémů. Tímto způsobem práce s mládeží vytváří bezpečné prostředí, ve kterém mohou mladí lidé vyrůstat, budovat svou identitu, cítit sounáležitost a být vystaveni pozitivnímu vlivu vrstevníků, a mohla by předcházet negativnímu tlaku ze strany vrstevníků vedoucímu k násilné radikalizaci;
12. ve spolupráci s odvětvím vzdělávání a dalšími příslušnými sektory a aktéry může odvětví mládeže hrát zásadní úlohu v integrovaném a meziodvětvovém přístupu k řešení násilné radikalizace, zejména v jejích raných stádiích, tím, že mladé lidi podpoří v jejich rozvoji a činnostech, bude prosazovat demokratické zásady a principy pluralismu, začleňování, aktivní občanství a že se zaměří na negativní faktory, jako jsou diskriminace a nedostatek perspektiv, které ovlivňují životy mladých lidí,

ZDŮRAZŇUJÍCE, ŽE:

13. jednotlivé aspekty a složitost problematiky násilné radikalizace a její zásadní dopad na společnost vyžadují integrovaný a meziodvětvový přístup na místní, regionální, celostátní i celoevropské úrovni. Tento přístup zahrnuje různá odvětví a aktéry, včetně odvětví práce s mládeží, organizací vedených mládeží a odvětví vzdělávání;

14. v rámci tohoto integrovaného a meziodvětvového přístupu by politiky v oblasti mládeže a práce s mládeží zaměřené na bezpečné a inkluzivní prostředí, informální a neformální učení, jakož i na prevenci měly být uvedeny do souladu s politikami, nástroji a činnostmi dalších příslušných odvětví, jako je včasné upozorňování na násilnou radikalizaci a účinný zásah a boj proti ní. Tímto způsobem lze dosáhnout soudržného a strukturovaného přístupu k mladým lidem, jejich vrstevníkům, rodinám i jejich sociálním sítím, založeného na vzájemné informovanosti a podpoře;
15. takový přístup by měl znamenat, že jsou zavedeny různé strategie v závislosti na stupni radikalizace: od obecných preventivních strategií⁴ v raných fázích radikalizace po cílenější přístup zaměřený na konkrétní skupiny nebo jednotlivce v případě, kdy k násilné radikalizaci skutečně dojde. Tento přístup doplňuje ústřední úlohu práce s mládeží, která je součástí meziodvětvového úsilí, tím, že mladým lidem napomůže nalézt jejich místo ve společnosti a ochrání je před nebezpečími násilného extremismu,

PŘI ZOHLEDNĚNÍ ZÁSADY SUBSIDIARITY VYZÝVAJÍ PROTO ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

16. pracovaly na integrovaném a meziodvětvovém přístupu na celostátní, regionální a místní úrovni s cílem oslovit všechny mladé lidi, kterým hrozí riziko násilné radikalizace, a to prostřednictvím:
 - a) podpory účinné a harmonické spolupráce mezi odvětvím mládeže, odvětvím vzdělávání a dalšími příslušnými odvětvími a prostřednictvím rozvoje společných nástrojů, opatření a výměny osvědčených postupů⁵ ke zvládnání případů násilné radikalizace;

⁴ Obecné preventivní strategie jsou navrženy tak, aby oslovily celou populaci, bez ohledu na individuální rizikové faktory. Mohou být zacíleny například na všechny mladé lidi určité věkové skupiny. Cílem je zajistit alespoň minimální úroveň odolnosti u mladých lidí.

⁵ Například databáze osvědčených postupů sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN), nástroj portálu zaměřeného na mládež Youth Wiki či databáze osvědčených postupů Evropského centra znalostí pro politiku mládeže (EKCYF).

- b) prozkoumání a prosazování úlohy, kterou může práce s mládeží hrát jako partner v koalicích a sítích působících na celostátní, regionální a místní úrovni při vytváření silné základny pro podporu rozvoje mladých lidí, včetně jejich odolnosti a posílení ochranných faktorů;

17. ve vhodných případech uznaly a posílily odvětví mládeže, pokud jde o:

- a) jeho úlohu při podpoře mladých lidí při hledání cesty k dospělosti a místa ve společnosti a při vytváření bezpečného a inkluzivního prostředí, ve kterém mladí lidé mohou rozvíjet svou identitu, případně se zohledněním rozvoje duchovních, kulturních a náboženských identit;
- b) jeho úlohu při prosazování demokratických hodnot a aktivního občanství prostřednictvím jednotlivých forem práce s mládeží, při podpoře respektování kulturní rozmanitosti prostřednictvím mezikulturního, mezináboženského a mezigeneračního dialogu a při boji proti všem formám diskriminace;
- c) jeho působení na jednotlivce a skupiny mladých lidí, kterým hrozí riziko násilné radikalizace a vyloučení ze společnosti, a jeho úlohu při podpoře a zapojování mladých lidí do činností založených na interakci mezi vrstevníky;
- d) působení na mladé lidi s cílem oslabit a potlačit vliv stávajících násilných extremistických ideologií a jako jejich protiváhu nabídnout prostřednictvím internetu a sociálních médií zajímavé nenásilné alternativy⁶;
- e) podporu vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží a rozšiřování jejich kompetencí, aby tito pracovníci mohli rozpoznat aspekty související s násilnou radikalizací a byli rovněž schopni identifikovat propagandu, rétoriku a chování, které by mohly být spojeny s násilnou radikalizací, a potírat je;

⁶ Jako příklady lze uvést: kampaň proti nenávisným projevům, informační služby pro mládež a platformy EYCA a ERYICA.

- f) podporu mladých lidí při zvyšování mediální a informační gramotnosti a posilování kritického myšlení s využitím meziodvětvového přístupu, například prostřednictvím spolupráce odvětví mládeže se školami nebo místními centry, což může pomoci předcházet získávání mladých lidí pro násilné činnosti prostřednictvím vlivu vrstevníků a prostřednictvím sociálních médií;
 - g) podporu zapojení občanské společnosti;
 - h) jeho schopnost plnit svou úlohu zlepšováním aktuálních informací, poznatků a nástrojů, jakož i prostřednictvím dobré spolupráce s příslušnými odvětvími a jednotlivci, čímž se dosáhne stavu, kdy bude možné rozpoznat násilnou radikalizaci mezi mladými lidmi a předcházet jí již v rané fázi;
 - i) podněcování a podporu mladých lidí, pokud jde o účast na dobrovolnické činnosti, neboť tato činnost může hrát důležitou roli při rozvoji pozitivní identity, empatie a odpovědného uvažování;
18. zachovaly stávající udržitelná opatření a postupy, které se ukázaly být úspěšné, a do oblastí, jako je místní činnost, demokratická účast, mezikulturní učení a dialog, aktivní občanství a pozitivní vzájemné vzdělávání, ve vhodných případech zaváděly inovativní a udržitelná opatření a postupy uzpůsobené konkrétně mladým lidem,

VYZÝVAJÍ PROTO ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

19. posílily spolupráci na evropské úrovni v oblasti sdílení znalostí a praktických poznatků prostřednictvím součinnosti v kontextu EU, včetně skupiny odborníků na otázky aktivního občanství a předcházení marginalizaci a násilné radikalizaci, skupiny odborníků na digitalizaci a sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci, jakož i spolupráci s příslušnými třetími zeměmi a Radou Evropy⁷ za účelem výměny poznatků a osvědčených postupů v souvislosti s předcházením násilné radikalizaci, včetně využívání sociálních médií, protiargumentace⁸ a digitální práce s mladými lidmi;
20. vyměňovaly si informace a osvědčené postupy a ve vhodných případech vypracovaly obecné zásady pro zřizování koalic nebo sítí za účelem integrovaného a meziodvětvového přístupu, s cílem naučit se účinně, harmonicky a soudržně spolupracovat, a to s přihlédnutím k rozmanitému kulturnímu kontextu v rámci EU;
21. napomáhaly rozvoji dialogu a účinné protiargumentace na podporu rodičů, sourozenců, vrstevníků a dalších osob v kontaktu s mladými lidmi, u nichž hrozí násilná radikalizace, a podporovaly poskytování informací o existujících podpůrných systémech a poradenských možnostech;
22. ve vhodných případech vypracovávaly moduly odborné přípravy a vzdělávání pro pracovníky s mladými lidmi jako základ pro vzdělávací materiály, jež by se měly používat na celostátní, regionální a místní úrovni, s cílem zajistit, aby byly pro práci s mládeží k dispozici dostatečné aktuální poznatky, informace, nástroje a dovednosti, pokud jde o:
 - a) fenomén násilné radikalizace, bez ohledu na její povahu, o porozumění subkulturám, jakož i o specifické metody intervence s cílem bránit násilné radikalizaci již v rané fázi;

⁷ Například v rámci hnutí proti nenávisným projevům.

⁸ Protiargumentace znamená komunikační činnost, která přímo či nepřímo vyvrací extremistické argumenty, a to online i offline, mimo jiné uváděním důkazů proti těmto argumentům, a která se více opírá o fakta.

- b) spouštěcí faktory vedoucí k násilné radikalizaci;
 - c) digitální svět včetně internetu a sociálních médií;
 - d) boj proti extremistickým vlivům na internetu a v sociálních médiích a vyvracení násilně extremistických názorů;
 - e) podporu mladých lidí s cílem rozvinout u nich kritické myšlení a příslušné znalosti, dovednosti a kompetence, aby se uměli orientovat v jednotlivých zdrojích a chápali, co se skrývá za poskytovanými informacemi, včetně propagandy a nenávistných výroků;
 - f) podporu vrstevníků s cílem pomoci mladým lidem vyvarovat se násilné radikalizace prostřednictvím kladného působení vrstevníků;
 - g) spolupráci v rámci meziodvětvových partnerství;
 - h) podporu rozvoje identity mladých lidí, jejich mezikulturních kompetencí a chápání demokratických a pluralistických hodnot a aktivního občanství;
23. prosazovaly a podporovaly společné semináře pro pracovníky s mladými lidmi, odborníky, tvůrce politik a výzkumné pracovníky s cílem umožnit sdílení osvědčených postupů a informací, pokud jde o nejvhodnější přístup k otázce násilné radikalizace;
24. prosazovaly, iniciovaly, koordinovaly a podporovaly další výzkum zaměřený na násilnou radikalizaci za účelem zlepšení znalostí o otázkách, jako je rozsah, původ, ochranné faktory, příčiny a kognitivní i emocionální dynamika násilné radikalizace, s cílem umožnit členským státům a Evropské unii vypracovat politiky a postupy vycházející z konkrétních zjištění a aby výsledky tohoto výzkumu zpřístupňovaly,

VYZÝVAJÍ PROTO EVROPSKOU KOMISI, ABY:

25. zajistila optimální šíření výsledků skupiny odborníků na otázky aktivního občanství a předcházení marginalizaci a násilné radikalizaci, které se pro pracovníky s mladými lidmi, organizace sociální práce a sociální pracovníky stanou v integrovaném kontextu spolupráce užitečným vodítkem, jak oslovovat mladé lidi, u nichž hrozí riziko násilné radikalizace, a jak s těmito lidmi pracovat;
 26. se zabývala otázkou, jak by na podporu sociálního začlenění mladých lidí z různých prostředí mohly být co nejlépe využity stávající programy EU, jako je Erasmus+, Kreativní Evropa a „Evropa pro občany“, čímž by se přispělo k úsilí o předcházení radikalizaci a zajistila by se posílená kapacita práce s mladými lidmi, spolupráce v této oblasti s odvětvím vzdělávání a dalšími příslušnými odvětvími, jakož i posílení postavení samotných mladých lidí.
-

Při přijímání těchto závěrů Rada ODKAZUJE především na:

1. Zasedání Evropské rady konané dne 12. února 2015, na němž hlavy států a předsedové vlád vyzvali ke komplexnímu přístupu, včetně iniciativ zaměřených například na sociální integraci, které hrají významnou úlohu při předcházení násilné radikalizaci.
2. Prohlášení, které přijali ministři školství EU na neformálním zasedání v Paříži dne 17. března 2015 a v němž stanovili pokyny, jak spolupracovat na evropské úrovni. Zdůrazněn byl význam úsilí o předcházení a řešení marginalizace, nesnášenlivosti, rasismu a radikalizace, o podporu občanství mladých lidí a o uchování rámce rovných příležitostí pro všechny.
3. Závěry Rady o obnovené strategii vnitřní bezpečnosti ze dne 17. června 2015, v nichž jsou jako priority, jimiž je třeba se v příštích letech zabývat, označeny konkrétní otázky související s odklonem od teroristické činnosti, rehabilitací, deradikalizací a bojem proti radikalizaci.
4. Stávající pracovní plán EU v oblasti mládeže na období let 2016–2018, který je zaměřen na větší sociální začlenění VŠECH mladých lidí se zohledněním základních evropských hodnot a na úlohu práce s mládeží v digitálním i nedigitálním světě.
5. Společnou zprávu EU o mládeži z roku 2015, vypracovanou Radou a Komisí, která se týká provádění obnoveného rámce evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) a v níž bylo zdůrazněno, že mladí lidé by měli mít možnost vyrůstat v inkluzivních a pluralitních společnostech, jež jsou založeny na evropských demokratických hodnotách. Ze společné zprávy EU o mládeži rovněž vyplývá, že je třeba dále zlepšovat postavení různorodých skupin mladých lidí, zejména těch, kteří jsou ohroženi vyloučením.
6. Spolupráci mezi Evropskou komisí a Radou Evropy v rámci dohody o partnerství.

7. Evropský program pro bezpečnost ze dne 28. dubna 2015, v němž Komise označuje účast mladých lidí za faktor klíčového významu pro předcházení radikalizaci prostřednictvím prosazování evropských hodnot a podpory sociálního začleňování a v němž je rovněž zmíněna síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci, což je celounijní zastřešující útvar, který umožňuje výměnu zkušeností a postupů, a tím usnadňuje včasné odhalování radikalizace a vytváření preventivních strategií a strategií odklonu od teroristické činnosti na místní úrovni.
 8. Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2015 o předcházení radikalizaci a náboru evropských občanů do teroristických organizací.
 9. Rezoluci č. 2250 (2015), kterou na svém 7573. zasedání konaném dne 9. prosince 2015 přijala Rada bezpečnosti OSN a která poukazuje na důležitou úlohu, již mohou při předcházení násilnému extremismu a boji proti němu i dále hrát mladí lidé jako kladné vzory.
 10. Akční plán Výboru ministrů (Brusel 19. května 2015), CM(2015)74 final, o boji proti násilnému extremismu a radikalizaci vedoucí k terorismu a akční plán Organizace spojených národů pro předcházení násilnému extremismu.
-